

Για την Ημέρα Περιβάλλοντος ΚΟΙΝΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

**Εκτός σχεδίου δόμηση:
Η υπονόμηση κάθε έννοιας ολοκληρωμένου πολεοδομικού σχεδιασμού
και κάθε ελπίδας για βιώσιμη ανάπτυξη**

5 Ιουνίου 2024

Από τον περασμένο Ιούνιο η Ελληνική κοινωνία βρίσκεται σε αναμονή κατάθεσης νομοσχεδίου που φημολογείται ότι θα διευκολύνει σημαντικά την εκτός σχεδίου δόμηση.

Τυχόν χαλάρωση των προϋποθέσεων θα ερχόταν σε άμεση αντίθεση με την πάγια ερμηνεία του Συντάγματος από το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), ότι μόνο κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εκτός σχεδίου δόμηση και δεν είναι κάθε «χωράφι» υποψήφιο οικόπεδο, ούτε είναι συμβατή με το Σύνταγμα η οικοπεδοποίηση της χώρας.

Είναι προφανές ότι η θέσπιση νόμου που θα προέβλεπε ρυθμίσεις τόσο εξόφθαλμα αντίθετες προς τη συνταγματική επιταγή θα αποτελούσε μια εξαιρετικά επισφαλής και ευάλωτη επιλογή εξυπηρετώντας μόνο συντεχνιακά συμφέροντα. Άρα μια τέτοια νομοθετική πρωτοβουλία όχι μόνο δεν θα θεράπευε αλλά θα επέτεινε την όποια ανασφάλεια δικαίου υφίσταται σήμερα, ως προς το δικαίωμα δόμησης εκτός οικισμών. Η μόνη νομικά ασφαλής αλλά και συνεπής στάση είναι να παραμείνουμε στην ερμηνεία της εκτός σχεδίου δόμησης, όπως μας την έχει προσφέρει το ΣτΕ, βάσει του Συντάγματος, δίνοντας τον απαραίτητο χρόνο στην εκπόνηση των Ειδικών και Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων, πολλά από τα οποία έχουν ήδη ανατεθεί και εκπονούνται.

Οι διατάξεις που κατά καιρούς δημοσιεύονται στα ΜΜΕ δεν εναρμονίζονται με την πάγια νομολογία του ΣτΕ για την οικοδομησιμότητα στις εκτός σχεδίου περιοχές και ταυτόχρονα παραγνωρίζουν τις βασικές συνταγματικές επιταγές για την εκτός σχεδίου δόμηση. Βάσει του Συντάγματος οι εκτός σχεδίου περιοχές δεν έχουν ως προορισμό, κατ' αρχήν, τη δόμηση ή την τουριστική εκμετάλλευση, αλλά την γεωργική, κτηνοτροφική και δασοπονική εκμετάλλευση και την αναψυχή του κοινού. Αντίθετα η δόμηση μόνο κατ' εξαίρεση και υπό αυστηρές προϋποθέσεις επιτρέπεται σε εκτός σχεδίου περιοχές.

Οι ρυθμίσεις αυτές, εφόσον προωθηθούν, επεκτείνουν αθρόως, συλλήβδην έως και εξατομικευμένα/φωτογραφικά το δικαίωμα δόμησης στο σύνολο της Επικράτειας, και μάλιστα αναδρομικά ακόμη και προ του 1985, «αναγνωρίζοντας» οδούς στερούμενες των βασικών λειτουργικών χαρακτηριστικών, ακόμη και ιδιωτικές δουλειές διόδου, «νομιμοποιώντας» ακόμη και αυτοδίκαια άκυρες ή και παράνομες ιδιωτικές πράξεις και σε κάθε περίπτωση επιδεινώνοντας τραγικά τις συνθήκες διαβίωσης.

Ταυτόχρονα η ακολουθούμενη ad-hoc χωροθέτηση κάθε μορφής στρατηγικών επενδύσεων και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων στους ήδη φορτισμένους με τουριστική δόμηση προορισμούς και σε όλα τα μικρότερα νησιά όλων των νησιωτικών συμπλεγμάτων της χώρας, δίχως μάλιστα κάποιου είδους ενημέρωση και συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών, επιβαρύνει ακόμα περισσότερο τα όρια αντοχής των περιοχών αυτών.

Οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις που συνυπογράφουμε το παρόν Δελτίο Τύπου, καλούμε την Κυβέρνηση να μην επιχειρήσει, μετά τις Ευρωεκλογές, να προωθήσει την ψήφιση των εν λόγω ή ανάλογων ρυθμίσεων και να σεβαστεί απόλυτα τη σχετική νομολογία του ΣτΕ. Καλούμε ιδιαίτερα τον Πρωθυπουργό να δεσμευτεί ότι δεν θα επιτρέψει να προωθηθούν τέτοιες ρυθμίσεις που θα αποβούν καταστροφικές για το φυσικό περιβάλλον της χώρας μας.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του τόπου μας, η Φύση και ο Πολιτισμός, θα πληγούν ανεπανόρθωτα τόσο μέσο-μακροπρόθεσμα, όσο και βραχυπρόθεσμα, με κατακόρυφη αύξηση της τρωτότητας σε φυσικές καταστροφές λόγω των έντονων φαινομένων της κλιματικής κρίσης, αλλά και σε κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο λόγω της μη διαφοροποίησης του οικονομικού μοντέλου και της διατήρησης της μονοκαλλιέργειας του τουρισμού και των συνδεδεμένων κλάδων.

Ενόψει των παραπάνω, οι συνυπογράφουσες Περιβαλλοντικές Οργανώσεις ζητούν:

- τη μη κατάθεση του φημολογούμενου σχεδίου νόμου προς ψήφιση,
- την υποστήριξη της ολοκλήρωσης και την επιτάχυνση του εν εξελίξει προγράμματος εκπόνησης πολεοδομικών μελετών «Κωνσταντίνος Δοξιάδης» δια του οποίου και μόνον μπορεί και πρέπει να ρυθμιστεί συνολικά και οριστικά η εκτός σχεδίου δόμηση,
- την έναρξη ουσιαστικού και ευρείας συμμετοχής ανοιχτού διαλόγου, εντός του πλαισίου των συνταγματικών επιταγών και των πάγιων αρχών της χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας και επιστήμης για την ορθολογική αντιμετώπιση των προβλημάτων της εκτός σχεδίου δόμησης.

Οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις:

1. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
2. Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης
3. Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
4. Εταιρία Προστασίας Πρεσπών
5. Καλλιστώ
6. Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης
7. Greenpeace
8. MEDASSET
9. WWF Ελλάς